

ΕΤΕΡΩΝΥΜΑ

Γράφει ο Κώστας Καραμάρκος → <http://endeaneos.blogspot.com.au>

Όταν ο Μάνος Χατζιδάκις αυτοβιογραφούνταν στη Μελβούρνη

Στα 1980 ο Μάνος Χατζιδάκις βρέθηκε στη Μελβούρνη προσκεκλημένος από την εκεί ομογένεια για να προεδρεύσει της Κριτικής Επιτροπής Φεστιβάλ Τραγουδιού που γινόταν στα πλαίσια πολιτιστικών εκδηλώσεων, αλλά και για να δώσει μια συναυλία.

Το πέρασμά του από αυτή τη μεγάλη μητρόπολη του νότου σημάδεψε πολλούς.

Ένας από αυτούς που «σημαδεύτηκαν» από το πέρασμα του Μάνου ήταν και ο σημερινός Διευθυντής της ομογενειακής εφημερίδας ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ Σωτήρης Χατζημανώλης, που ως νέος δημοσιογράφος και «στικουργός», τότε, συμμετείχε στο Φεστιβάλ τραγουδιού.

Με αφορμή την πρόσφατη συμπλήρωση 20 χρόνων από το θάνατο του Χατζιδάκι, ο Σωτήρης φρόντισε να μοιραστεί σήμερα στη Μελβούρνη αλλά και στην Ελλάδα όχι μόνο το δικό του βίωμα, αλλά και ένα σημαντικό κείμενο του Μάνου που συνόδευε το πρόγραμμα της συναυλίας του, τον μακρινό εκείνο Μάιο του 1980, στη μεγάλη Βαβέλ του νότου.

Ο Μάνος Χατζιδάκις, αυτοβιογραφούμενος σε πρώτο πρόσωπο, έγραφε τα εξής καυστικά και προβοκατόρικά, εκείνον τον μακρινό Μάιο στη Μελβούρνη...

«Γεννήθηκα στις 23 Οκτώβρη του '25, στην Ξάνθη τη διατηρητέα κι όχι την άλλη τη φριχτή που χτίστηκε μεταγενέστερα από τους μεταπολεμικούς της ενδοχώρας μετανάστες.

Η μητέρα μου ήταν από την Αδριανούπολη και ο πατέρας μου απ' την Κρήτη. Με φέραν το '31 στην Αθήνα απ' όπου έλαβα την Αττική παιδεία - όταν ακόμη υπήρχε στον τόπο μας και Αττική και Παιδεία.

Είμαι λοιπόν γέννημα δύο ανθρώπων που δεν συνεργάστηκαν ποτέ, εκτός απ' την στιγμή που αποφάσισαν την κατασκευή μου. Γι' αυτό και περιέχω μέσα μου όλες τις δυσκολίες του Θεού και όλες τις αντιθέσεις. Όμως η αστική μου συνείδηση, μαζί με τη θητεία μου την Ευρωπαϊκή, φέραν έν' αποτέλεσμα εντυπωσιακό. Έγινε τόσο ομαλός, έτσι που οι γύρω μου να φαίνονται ως ανώμαλοι.

Η κατοικήσιμη περίοδος μου συνειδητοποίησε πως δεν χρειαζόμουν τα μαθήματα της Μουσικής, γιατί με καθιστούσαν αισθηματικά ανάπηρο και ύπουλα μ' απομάκρυναν απ' τους αρχικούς μου στόχους που ήταν: Να διοχετευθώ, να επικοινωνήσω και να εξαφανιστώ. Γι' αυτό και τα σταμάτησα ευθύς μετά την κατοχή - σαν ήρθε η απελευθέρωση. Δεν σπούδασα σε Ωδείο και συνεπώς δεν μοιάζω φυσιογνωμικά με μέλος του γνωστού Πανελληνίου Μουσικού Συλλόγου.

Ταξίδεψα πολύ. Κι' αυτό με βοήθησε ν' αντιληφθώ πως η βλακεία δεν ήταν μόνο προϊόν του τόπου μας αποκλειστικό, όπως περήφανα αποδεικνύουν συνεχώς οι Έλληνες σωβινιστές και οι ντόπιοι εθνικιστές. Έτσι ενιοχύθηκε η έμφυτη ελληνικότητά μου και μικραίνει κατά πολύ ο ενθουσιασμός μου για τους αλλοδαπούς.

Έγραψα μουσική για το Θέατρο, για τον Κινηματογρά-

φο και τον Χορό. Παράλληλα έγραψα πολλά τραγούδια - δύο χιλιάδες μέχρι στιγμής, - μέσ' απ' τα οποία ξεχωρίζω όλα όσα περιέχει αυτή μου η συναυλία.

Το 1966 βρέθηκα στην Αμερική, και επειδή χρωστούσα στην ελληνική εφορία κάπου τρισήμιση εκατομμύρια δραχμές, αναγκάστηκα να κατοικήσω εκεί ώσπου να τα εξοφλήσω.

Εξόφλησα τα χρέη μου το '72 κι' επέστρεψα στην Αθήνα, για να κατασκευάσω το καφενείο με το όνομα «Πολύτροπο». Ήρθε όμως ο τυφώνας που ονομάστηκε «Μεταπολίτευση» με τις σειρήνες των γηπέδων και των σφαιριστριών και τους χιλιάδες εκ των υστέρων αντιστασιακούς, που αγανακτισμένοι τραγουδούσαν τραγούδια ενάντια στη Δικτατορία, και που με αναγκάσανε να κλείσω το «Πολύτροπο», μ' ένα παθητικό περίπου πάλι των τρισήμιση εκατομμυρίων. Μοιραίος αριθμός.

Κι' έτσι απ' το '75 αρχίζει μια διάσημη «εποχή μου» που θα την λέγαμε, για να την ξεχωρίσουμε η υπαλληλική, και που με κατέστησε πάλι διάσημο σ' όλους τους απληροφόρητους συμπατριώτες μου και σ'

όσους πίστεψαν πως τοποθετήθηκα χαρακτηριστικά στις όποιες θέσεις της δημόσιας ζωής. Μέσα σ' αυτή που λέτε την περίοδο, προσπάθησα ανεπιτυχώς είναι αλήθεια, να πραγματοποιήσω «ακριβές καφενεϊκές ιδέες» πότε στην ΕΡΤ και πότε στο Υπουργείο Πολιτισμού. Και οι δύο ετούτοι οργανισμοί βαθύτατα διαβρωμένοι και σαθροί από τη γέννησή τους, κατάφεραν ν' αντισταθούν επιτυχώς ώσπου στο τέλος να με νικήσουν «κατά κράτος». Παρ' όλα αυτά, μέσα σε τούτον τον καιρό, γεννήθηκε η φιλελεύθερη έννοια του ΤΡΙΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ και επιβλήθηκε σε ολόκληρο τον τόπο.

Και καταστάλαγμα μέχρι στιγμής του βίου μου είναι:

Α δ ι α φ ο ρ ώ για την δόξα. Με φυλακίζει στα όρια που εκείνη καθορίζει κι' όχι εγώ.

Π ι σ τ ε ύ ω στο τραγούδι που μας αποκαλύπτει κι' όχι σ' αυτό που μας διασκεδάζει και μας κολακεύει εις τας βιαίως αποκτηθείσας συνήθειές μας.

Ε π ι θ υ μ ώ να έχω πολλά χρήματα για να μπορώ να στέλνω «εις τον διάβολον» - πού λένε - κάθε εργασία που δεν με σέβεται. Το ίδιο και τους ανθρώπους.

Π ε ρ ι φ ρ ο ν ώ αυτούς που δεν στοχεύουν στην αναθεώρηση και στην πνευματική νεότητα, τους εύκολα «επώνυμους» πολιτικούς και καλλιτέχνες, τους εφνοιασμένους συνομήλικους, την σκοτεινή και ύποπτη δημοσιογραφία την πάσα λογής χυδαιότητα καθώς και κάθε πλίσθιο του καιρού μου.

Αυτό το ρεσιτάλ είναι αποτέλεσμα πολύχρονης συνειδητής προσπάθειας και μελέτη «υψηλού πάθους». Γι' αυτό και το αφιερώνω στους φίλους μου.

ΜΑΝΟΣ ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ
Μελβούρνη 20 Μαΐου 1980».

Υ.Γ. Στη φωτογραφία της ανάρτησης ο Μάνος Χατζιδάκις ανάμεσα στους στιχουργούς Σωτήρη Χατζημανώλη και Ηλία Ντωνούδη. Όσοι επιθυμούν να διαβάσουν το σχετικό άρθρο του Σωτήρη Χατζημανώλη μπορούν να επισκεφτούν τη διαδικτυακή έκδοση της εφημερίδας ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ.